

2014-03-19

Metodarbete i Censussen

Sverige har för första gången genomfört en helt registerbaserad hushålls- och bostadsräkning (Census 2011).

För att göra det möjligt att ta all information som ingår i Census 2011 från register kompletterades SCB:s befintliga register med uppgifter från Lägenhetsregistret.

Lägenhetsregistret innebär förbättrade möjligheter att använda information från register för att skapa hushållsenheter för statistiska ändamål. Detta är viktigt för censussen där hushållen är centrala. Det är också viktigt för att det betyder att information om individer, de hushåll de hör till och hushållens boendeförhållanden kan kopplas ihop.

För att utvärdera Census 2011 har SCB genomfört en studie där uppgifter om hushåll i censussen jämförts med uppgifter som samlats in via enkäter och telefonintervjuer från ett urval av befolkningen. Urvalet bestod av 15 000 personer, av dessa besvarade 62 procent frågor om var man bor och vilka som ingår i hushållet.

Censussen och urvalsundersökningen visar samma hushållsstorlek för 92 procent av hushållen och samma hushållstyp för 93 procent av hushållen. Men det finns också skillnader mellan det folkbokförda boendet som censussen är baserad på, och det faktiska boendet som frågorna i urvalsundersökningen gäller. Antalet hushåll med en eller två personer är i censussen omkring 10 procent lägre än i urvalsundersökningen, samtidigt som antalet hushåll med fem eller fler medlemmar är högre. Mer information om hur urvalsundersökningen gått till och fler resultat hittar du här: [länk](#).

Hushållsenheter har använts länge i SCB:s löpande undersökningar, men då definierade på annat sätt än genom folkbokföringen. I undersökningen Hushållens ekonomi (HEK) används kosthushåll, dvs. hushåll där man i intervjuer uppgett att man bor tillsammans och har gemensam hushållning. En jämförelse mot hushåll definierade med hjälp av registret visar att antalet hushåll blir fler när de definieras som kosthushåll än när registret definierar hushållen. Förklaringar kan vara att det kan finnas mer än ett kosthushåll i ett bostadshushåll och att yngre personer som till exempel studenter inte alltid anmäler till folkbokföringen att de flyttar hemifrån.

I urvalsundersökningen frågades också hur hushållet förfogar över sin bostad. Motsvarande information som krävts för Census 2011 har inte funnits direkt tillgänglig i något register, informationen har i stället härletts med hjälp av lägenhetsregistret och SCB:s befolkningsregister. En jämförelse visar att urvalsundersökningen och den härledda informationen förefaller att stämma bra överens.

En viktig fråga är om alla individer, hushåll och bostäder finns med i det datamaterial som blir resultatet när all information från SCB:s olika register sammanställs. Om personer saknar uppgift i folkbokföringen om vilken lägenhet de bor i, eller om en lägenhet saknas i lägenhetsregistret, så går det inte att skapa

hushåll utifrån registret och koppla samman dessa med uppgifter om bostad. Resultatet blir ett bortfall i Census 2011. En jämförelse mellan Lägenhetsregistret och SCB:s löpande undersökning Outhyrda lägenheter i flerbostadhus tyder på att Lägenhetsregistret täcker in ungefär 95 procent av allmännyttans lägenheter och ca 97 procent av privatägda lägenheter. Omkring 3 procent av de som var folkbokförda i Sverige vid tidpunkten för censusen saknade uppgift om vilken lägenhet man bor i. Bortfallet i Census 2011 har bedömts vara så litet att inga speciella åtgärder vidtagits för att korrigera för bortfall i efterhand.

SCB har en skyldighet att skydda enskilda individers integritet i den publicerade statistiken. Detta krav fanns även från EU inför publiceringen av Census 2011. SCB har använt statistiska metoder för att uppfylla kravet på att individer skyddas i statistiken.